

AAN EEN GEMEENTE

• door Gerard Hoddenbagh

‘TOEN DE NOOD ER HET ALLERHOOGST WAS GEWORDEN, TOEN ER VOOR MENSCHENOOGEN GEEN UITZICHT WAS, HERRNHUT VAN EEN SCHANDELIJKE ONDERGANG TE REDDEN, HAASTE ZINZENDORF ZICH NAAR HERRNHUT (...) TOEN WIJDDEN ZINZENDORF ZICH GEHEEL AAN HUISBEZOEKEN. HIJ WAS DAG EN NACHT ONDERWEG, SPRAK EN BAD MET DE ENKELEN. NIETS WAS VOOR HEM TE VEEL. HIJ BRACHT UREN DOOR IN ’T GEBED, SMEEKEND DAT DE HEER ZICH OVER ZIJN KUDDE WILDE ONTFERMEN. HIJ DULDDE ALLE BELEDIGINGEN, VERGAF IEDERE ZONDE TEGEN ZIJN PERSOON, BEKENDE OOK EIGEN ZONDEN EN WAS PERSOONLIJK TOT IEDER OFFER BEREID. NA EEN ONBESCHRIJFELIJK ONTROERENDE VOORBEREIDING DOOR GEMEENSCHAPPELIJK GEBED EN BELIJDENIS VAN ZONDEN GINGEN OP 13 AUGUSTUS 1727 ALLEN TEZAMEN NAAR BERTHELSDORF OM EENDRACHTELIJK HET HEILIG AVONDMAAL TE GEBUIKEN. ZOO MACHTIG WAS DE HEILIGE GEEST TEGENWOORDIG, DAT DE PREDIKANT DEN GANG VAN DEN DIENST NIET IN ZIJN MACHT HAD. HET WAS EEN SCHREIEN, BIDDEN, ZINGEN EN JUBELEN DOOR ELKAAR. MEN VIEL ELKAAR OM DE HALS. DE MEEST VERBITTERDE TEGENSTANDERS WERDEN DOOR EEN ONZICHTBARE HAND TOT ELKAAR GELEID EN MET STERKE BANDEN DER LIEFDE AAN ELKAAR GEBONDEN. DIEN DAG GING EEN NIEUWGEBOREN GEMEENTE NAAR HERRNHUT TERUG: DE BROEDERGEMEENTE!’

(UIT: ZINZENDORF DOOR P.M. LEGÈNE)

MOET JE WERKEN

Deze geschiedenis uit 'de oude doos' is een prachtige illustratie van het onderwerp van dit artikel. Zinzendorf heeft er alles aan gedaan om een gemeente van de grond te krijgen die niet alleen in theorie één was, maar ook in praktijk. Er was iets 'geboren'. Maar iets dat geboren is, moet ook groeien en vaste vorm krijgen. Het werk gaat dus door!

Wat bedoelen we met een gemeente?

Binnen het bestek van dit artikel verstaan we onder een gemeente geen theoretisch gezelschap dat ergens in de lucht hangt, een onzichtbare 'kerk', maar een concreet aanwijsbaar gezelschap dat als gemeente samenkomt (1Ko11:18), in de naam van de Heer (Mt18:20) op een bepaalde geografische plaats (1Ko11:20).

Onze stelling

Aan een gemeente moet je werken! Nogal logisch, zeggen we. Niets gaat vanzelf. Om een groep gelovigen tot een werkbare eenheid te maken, slagvaardig te doen zijn en vitaal te houden, is er werk aan de winkel. Een gemeente bestaat immers uit gelovige mensen en mensen verschillen nu eenmaal van elkaar. Iedereen brengt zijn eigen opvoeding, achtergrond, karakter, sociale status en cultuur met zich mee. Daarbij zijn er ook nog eens verschillen in leeftijd, talenten en gaven. In principe zijn allen weliswaar door één Geest tot één lichaam gedoopt (1Ko12:13), maar in de praktijk heeft het heel wat voeten in de aarde om er een samenhangend geheel van te maken waarbij er eenheid is in verscheidenheid.

Wie zijn verantwoordelijk?

Ieder heeft in dit proces een eigen taak. Een oudste heeft een andere taak dan een dienaar (1Tm3:1-13). Een profeet weer een andere dan een evangelist, herder of leraar (Ef4:11). Mannen dragen weer anders bij dan vrouwen (1Tm2:8-15) en jongeren dan ouderen (1Jh2:12-14). We zijn met elkaar een prachtig kleurenpalet waarmee God de Heilige Geest zijn 'verf' mengt en zo Christus schildert, zichtbaar maakt (2Ko3:2,3; Gl3:1). We zijn gelovigen die voor elkaar zorgen, elkaar vasthouden, versterken, aanmoedigen en uitdagen. De gemeente is een plaats waar men langdurige en diepgaande relaties

met anderen ontwikkelt. Men brengt er offers in tijd, aandacht, geld en investeert in de jeugd en kinderen.

Elke gelovige is mee verantwoordelijk om het 'gemeenteschip' – dat in principe in Handelingen te water is gelaten en waarvoor in de brieven de leerstellige uitgangspunten, doeleinden, koers en bestemming worden vermeld – anno nu veilig te loodsen naar de overkant. Natuurlijk onder leiding van de overste Herder en de grote Herder van de schapen (1Pt5:4; Hb13:20). Het is immers de gemeente van God, die Hij zich heeft verworven door het bloed van zijn eigen Zoon (Hd20:28).

Beelden van de gemeente

Zoals de meesten van onze lezers wel weten, kunnen we de gemeente o.a. zien als een lichaam (1Ko12:27), een huis (1Tm3:15), een tempel (Ef2:22), een kudde (Hd20:28) en een kandelaar (Op1:20). Bij al die beelden horen bepaalde kenmerken. Bij een lichaam denken we bv. aan een hoofd, eenheid en verscheidenheid; bij een huis aan wonen, gedrag en orde; bij een tempel aan priesters en priesterdienst; bij een kudde aan een herder, schapen en zorg en bij een kandelaar aan het getuigenis dat we hebben voor de Heer Jezus in deze wereld.

Om al die beelden recht te doen en zichtbaar te maken, moet er gewerkt worden. Hard gewerkt worden. Volhardend gewerkt worden. In liefde gewerkt worden. We willen proberen om die beelden te belichten.

De gemeente als lichaam

Bij de gemeente gezien als een plaatselijk lichaam (1Ko12:27) is sprake van gaven. Om te weten wat je gave is, moet je jezelf eerst gegeven of toegewijd hebben (Rm12:1-8). Vervolgens word je opgeroepen om naar een gave te streven (1Ko14:1) en die aan te wakkeren (1Tm4:14-16 en 2Tm1:6). Je gave is vaak in overeenstemming met datgene waar je hart sneller van gaat slaan, je zgn. 'heartbeat', hartstocht of passie. Je gave heeft meestal ook te maken met je natuurlijke bekwaamheid, je karakter en ervaring. In het Engels hebben ze daar een mooi woord voor: 'je shape' (je vorm, wie je bent: zoals jij...is er maar één!). De 's' staat voor 'spiritual gift' (geestelijke gave), de 'h' voor 'heartbeat' (je hartstocht of passie), de 'a' voor

‘ability’ (aanleg en vermogens), de ‘p’ voor ‘personality’ (persoonlijkheid) en de ‘e’ voor ‘experience’ (ervaring). Lees in verband hiermee blz. 240 tot 263 uit ‘Doelgericht leven’ door R. Warren (Uitg. Medema).

Een combinatie van deze punten laat zien wat je gave is en waar en hoe je die kunt uitoefenen. Het oordeel van anderen is daarbij ook belangrijk.

We kunnen een gave overschatten of onderschatten. Een gave wordt soms benijd door anderen. Dan ontstaat jaloezie. Jaloezie is een zonde die om zich heen grijpt en anderen verontreinigt. Dan is er werk aan de winkel. Die zonde moet onderkend en beleden worden.

De bedoeling van een gave is dat we ermee dienen en niet dat we ermee pronken. De liefde moet de drijfveer zijn en niet ons ego. Kan ik het accepteren dat een ander geëerd wordt? Ben ik in staat m’n eigen bediening te relativeren? Immers: ‘Noch hij die plant is iets, noch hij die begiet, maar God die de groei geeft’ (1Ko3:7).

Een lichaam is bedoeld om te functioneren. Christus, het hoofd, is niet meer op aarde, maar zijn lichaam wel. Wij zijn Christus’ handen en voeten. Om te weten wat onze taak in deze wereld is, hoeven we slechts te kijken naar dat wat de Heer Jezus deed. Hij verzachtte de nood van de mensen op geestelijk, emotioneel en lichamelijk vlak. De gemeente is de hoop voor de wereld. ‘Er is niets beters dan de plaatselijke kerk, als die op de juiste manier functioneert (...). Ze is een gemeenschap die troost en genezing biedt aan mensen die verdrietig of verbroken zijn. Ze bouwt bruggen naar mensen die zoeken en houdt de waarheid voor aan mensen die in verwarring verkeren. Ze biedt hulp aan behoeftigen en opent haar armen voor mensen die vergeten, vertrappt en gedesillusioneerd zijn. Ze verbreekt de boeien van verslaving, bevrijdt onderdrukten en biedt een thuis aan mensen die aan de rand van de maatschappij staan’ (Uit: Moedig leiderschap door Bill Hybels)

De gemeente als huis

Bij de gemeente als huis denken we o.a. aan een bepaald gedrag. Voorschriften voor dat gedrag worden opgesomd in de eerste brief van Paulus aan Timotheüs (1Tm3:15). Die willen we graag ter harte nemen! Ze zijn immers niet bedoeld als handboeien om ons te binden, maar als lichtboeien om ons te leiden. Tot ons welzijn! Oké, ze staan soms haaks op onze tijd en cultuur. En dan kost het strijd om pal te staan voor Gods geboden. Sommige geboden vragen niet zozeer om uitleg. We moeten ze eenvoudig gehoorzamen, net zoals het gebod dat God aan Adam gaf, heel simpel en niet voor tweeërlei uitleg vatbaar (Gn2:17). Oudsten of opziensers hebben hierin een bepaalde taak. Maar hun kracht ligt niet in een formele aanstelling, maar in hun moreel overwicht en omdat zij lichtende voorbeelden voor de kudde zijn (1Pt5:3b). Gezag kan immers niet worden afgedwongen, maar moet worden verdiend. Het woord van God is de enige bron van gezag. Wie zelf niet leeft en handelt naar dit Woord, heeft zijn gezag al verspeeld. Natuurlijk is er nog veel meer te zeggen

over de gemeente als huis. Denk maar aan de dienaars en de zorg voor weduwen (1Tm3 en 5). Misschien dat het bovenstaande al voldoende stof geeft om over na te denken.

De gemeente als tempel

Bij een tempel denken we aan priesterdienst, aanbidding en gebed. Weliswaar zijn we in principe een heilig priesterdom en bedoeld om geestelijke offeranden te brengen, maar in de praktijk valt dit niet altijd mee. Er moet aan gewerkt worden! Op de eerste dag van de week hebben we een gezamenlijke ontmoeting met de levende God. We leven ernaartoe en bereiden ons allemaal voor en als het moment gekomen is, zitten we bij elkaar in afwachting van wat de Geest gewerkt heeft én werkt. Het is adembenemend! We zijn één en al verrukking over de Vader en de Zoon. De tijd is te kort en we zeggen: is het nu al afgelopen? We kijken al weer uit naar een volgende ontmoeting. De hele verdere week wordt er door ingekleurd. Het is het hoogtepunt van ons gemeente-zijn, een voorproefje van de hemel! Naast aanbidding is gebed uiterst belangrijk. Laten we er alles aan doen om de gebedsdienst levendig, inspirerend, afwisselend en motiverend te houden. Dit vraagt trouw en volharding, maar ook visie! Door het gezamenlijke gebed gaat de Geest werken (Hd1:14 en 2:1-4; 4:24 en 31 – let op het woord ‘eendrachtig’). Ons gemeenschappelijk gebed is een afspiegeling van ons persoonlijk gebed in de binnenkamer. Om de gemeentelijke gebedsdienst levendig te houden is bijvoorbeeld informatie nodig over gebedsonderwerpen.

De gemeente als kudde

De kudde moet gehoed worden (Hd20:28-31). Daarvoor heeft de Heilige Geest oudsten of opziensers, ook wel voorgangers (allen die door woord en leven een lichtend voorbeeld zijn) genoemd (Hd15:22; Hb13:7,17,24), gegeven. Die moeten zich goed van hun taak kwijten. Ze waken over de zielen en zullen daarvan later rekenschap moeten afleggen. En van de schapen wordt verwacht dat zij ervoor zorgen dat hun oudsten dat met vreugde kunnen doen (Hb13:17; 1Pt5:1-4). We zien in de geschiedenis van Zinzendorf de taak, de inzet, de volharding en de trouw van een dergelijke oudste, zo’n voorganger (1Ko4:1,2). Ze hebben de geest van Jakob: ‘Zo ging het mij: des daags sloopte mij de hitte en des nachts de koude, en de slaap week van mijn ogen’ (Gn31:40) en van Samuël: ‘Van mijn jeugd af tot op deze dag ben ik u voorgestaan (...) Wat mij betreft, het zij verre van mij, dat ik tegen de HERE zou zondigen door op te houden voor u te bidden; ik zal u de goede en rechte weg leren’ (1Sm12:2,23). Ze waken, bidden en strijden. Meer nog dan de andere ‘gemeenteleden’ werken zij aan de gemeente. Het is hun roeping, hun heilige plicht, hun bediening, hun vreugde.

De gemeente als kandelaar

In Op1-3 zien we de plaatselijke gemeente als kandelaar. Ze is Gods getuigenis op aarde! Een kandelaar is bedoeld om gezien te worden en om te verlichten (Mt5:14-16). We zijn geen christelijk getto, maar een stad op een berg. We willen niet verborgen blijven. Misschien hebben we ons wel uit frustratie en teleurstelling tijdelijk verborgen in de spelonken, spleten, rotsen, grotten en putten (1Sm13:6) van onze tijd en is het wachten op een man Gods zoals Jonathan die ons de moed geeft om ons aan te sluiten in de strijd (1Sm14:22). In ieder geval is er ook nu werk aan de winkel. Alle gemeenten in Op2 en 3 worden aangespoord tot zelfonderzoek en bekering om bv. weer hun eerste werken te doen (Op2:5). Als er uit deze hoofdstukken iets blijkt, is het wel dit: aan een gemeente moet je werken!

Afsluitend

Van de Heer Jezus wordt gezegd: 'De ijver voor uw huis zal mij verteren' (Jh2:17). Hij heeft de gemeente liefgehad en Zichzelf voor haar overgegeven, opdat Hij haar zou heiligen, haar reinigend door de wassing met water door het woord, opdat Hij de gemeente voor Zich zou stellen, heerlijk, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, maar opdat zij heilig en onberispelijk zou zijn (Ef5:25-27). Waar wij soms verzaken, is Hij bezig om aan de gemeente te werken. In het verleden heeft Hij Zichzelf voor haar gegeven, in het heden heiligt en reinigt Hij haar en in de toekomst zal Hij haar voor Zich stellen. Wat een trouwe Heer! Hij faalt nooit en te nimmer. God zij dank!

U maakt ons één.

U bracht ons tesamen, wij eren en aanbidden U.

Wordt uw wil gedaan,

dan bindt het ons saam,

iedereen zal deel zijn van uw gezin.

(Opw. 194)

